

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Факультет туризму та міжнародних комунікацій
Кафедра туристичної інфраструктури та сервісу

Носа Б. М.

Організація анімаційної діяльності:

методичні рекомендації щодо самостійної підготовки студентів

Галузь знань: 1401 «Сфера обслуговування»

Напрямок підготовки: 6.140103 «Туризм»

Ужгород-2018

УДК: 79.6.5: 004.928
ББК: 75.8+85.3.77
Н – 84

Носа Б. М. Організація анімаційної діяльності: методичні рекомендації щодо самостійної підготовки студентів галузі знань: 1401 “Сфера обслуговування”; напряму підготовки: 6.140103 “Туризм” / Богдана Михайлівна Носа. – Ужгород: ПП “Інватор”, 2018. – 59 с.

Рецензенти:

Корсак Роман Володимирович доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри туристичної інфраструктури та сервісу ДВНЗ «УжНУ»

Кіш Галина Вікторівна кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичної інфраструктури та сервісу ДВНЗ «УжНУ»

Рекомендовано до друку кафедрою туристичної інфраструктури та сервісу ДВНЗ “УжНУ” (Протокол № 6 від “23” січня 2018 року)

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій ДВНЗ “УжНУ” (Протокол № 2 від “07” лютого 2018 року)

©Носа Б.М., 2018 рік
©ДВНЗ “УжНУ”, 2018 рік

ЗМІСТ

Вступ	4
Види та форми самостійної роботи студента	6
Тематична програма навчальної дисципліни	14
План практичних занять	19
Рекомендації щодо вивчення тем програми (підготовки до практичних занять, самостійної роботи, самоконтролю)	20
Перелік контрольних питань	43
Взірець завдань з модульного контролю.....	48
Критерії оцінювання знань та роботи студента	49
Список рекомендованої літератури	52

ВСТУП

Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» підготовлені для організації навчальної роботи студентів у процесі підготовки до практичних занять, виконання самостійної роботи, підготовки до модульних контрольних контрольних робіт, підсумкового контролю, здійснення самоконтролю тощо.

Мета навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» спрямована на поглиблення та засвоєння майбутніми туризмознавцями теоретичних й практичних аспектів організації анімаційної діяльності в туризмі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

1. теоретичні основи анімаційної діяльності;
2. історичні форми дозвілля та еволюцію розвитку анімаційної діяльності;
3. соціально-психологічні основи анімаційного обслуговування;
4. особливості професіограми та психограми аніматора;
5. особливості та сучасні форми культурно-пізнавальної, видовищно-розважальної та спортивної анімації;
6. особливості організації готельної анімації та її управління;
7. особливості роботи анімаційної служби в готелях та туркомплексах;
8. технологію розробки анімаційних програм, у т.ч. за видами;
9. особливості анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства;
10. основи функціонування ігрового бізнесу як форми анімаційного обслуговування при закладах готельно-ресторанного господарства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **вміти:**

1. застосовувати теоретичні знання для ведення практичної діяльності;
2. розробляти проекти анімаційних програм за різними видами;

3. підбирати методи, види та форми анімаційного обслуговування залежно від мети та типів клієнтів;
4. визначати необхідне матеріально-технічне забезпечення реалізації анімаційних програм;
5. визначати кількісну та якісну характеристику кадрового забезпечення реалізації анімаційних програм.

Навчальна дисципліна передбачає вивчення 2 змістовних модулів:

- Змістовий модуль 1. Анімація як напрям туристичної діяльності
- Змістовий модуль 2. Організація анімаційної діяльності у закладах готельно-ресторанного господарства

Кожен з модулів передбачає вивчення 6 та 5 тем відповідно.

У структурі цих методичних рекомендацій запропоновано тематичну програму курсу, план проведення практичних занять, перелік контрольних питань, рекомендовану літературу, подано роз'яснення щодо завдань та форм самостійної роботи студентів, критерії оцінювання – основних орієнтирів, покликаних допомогти студентам у процесі вивчення навчальної дисципліни.

ВИДИ ТА ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу і засобом опанування навчального матеріалу дисципліни ««Організація анімаційної діяльності»».

Мета СРС – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної ознаки та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання СРС – вивчення тем, питань, винесених на самостійне опрацювання студентами, засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих на лекціях та інших аудиторних заняттях знань, їх застосування при виконанні практичних завдань, виявлення прогалин у системі знань із предмета, забезпечення підготовки студентів до поточних аудиторних занять, контрольного заходу та підсумкового (модульного чи семестрового) контролю.

Зміст СРС визначається робочою програмою з навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» та цими методичними матеріалами.

Обсяг самостійної роботи студента складає майже половину часу, відведеного для вивчення даної дисципліни. Це означає, що відповідно до робочої програми на вивчення кожної теми виділяються щонайменше 3 години для самостійної підготовки студентів.

Самостійна робота студента з навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» передбачає:

1. опрацювання та усвідомлення законспектованого лекційного матеріалу;
2. підготовку до практичних занять з поглибленим вивченням питань;

3. самостійне вивчення окремих питань з теми, які не розглядаються під час лекції, проте внесені до плану практичних занять та переліку підсумкових питань;
4. самостійне вивчення окремих тем навчальної програми, які не розглядаються на лекціях та практичних заняттях;
5. самостійне вивчення тем, що не розглядались на лекціях, проте винесені на практичне заняття;
6. виконання практичних завдань;
7. підготовка до написання модульних контрольних робіт.

Опрацювання та усвідомлення законспектованого лекційного матеріалу. Відповідно до робочої програми з навчальної дисципліни на лекційних заняттях розглядається абсолютна більшість запланованих тем.

Важливу роль у СРС відіграють лекції. Вони слугують тим підґрунтям та інструментом, що спрямовують студентів до найраціональнішого вивчення навчальної дисципліни, дають йому знання в обсязі, необхідному для подальшого поглибленого вивчення навчальної дисципліни, роз'яснюють найскладніші поняття та положення навчальної дисципліни.

Лекція – це чіткий, системний виклад окремої теми. Уважне прослуховування і конспектування лекцій припускає інтенсивну розумову діяльність студента. У процесі прослуховування студент повинен розібратися в тому, що викладає лектор; обдумати сказане ним; зв'язати нове з тим, що вже відомо з даної теми з попередніх лекцій, прочитаних книг і журналів. Короткі записи лекцій, їх конспектування, допомагає засвоїти матеріал.

Призначення конспекту – отримати можливість за невеликий час відновити у пам'яті зміст почутого, прочитаного. Якісний конспект допомагає студенту засвоїти основні поняття, відомості, твердження теми.

Під час конспектування лекції варто дотримуватись таких рекомендацій:

- писати розбірливим почерком, акуратно, старанно;
- кожна лекція повинна мати дату, тему, план;
- думку лектора варто дослухати до кінця і усвідомлено записати її зміст;
- неварто намагатись зафіксувати слова дослівно; необхідно випускати вставні конструкції, другорядні тези, не втрачаючи при цьому основного змісту;
- для пришвидшення варто використовувати аббревіатуру, скорочення, проте вони мають бути зрозумілими для автора конспекту;
- на полях варто записувати незрозумілі терміни, цифри, прізвища тощо (про що можна лектора потім спитати або самостійно прочитати);
- варто фіксувати основні погляди з теми конкретних вчених;
- намагатись точно записати дані схем тощо;
- необхідно виділяти окремі частини (заголовки, підзаголовки, висновки, окремі важливі думки) підкресленнями або іншими кольорами;
- працюючи над конспектом лекцій необхідно використовувати і рекомендовану лектором літературу.

Підготовка до практичних занять. Практичні заняття проводяться відповідно до розробленого плану (який надається студентам). Саме з нього студенти дізнаються про кількість, тематику, заплановані питання та інші завдання для конкретного практичного заняття.

Підготовка до практичних занять здійснюється шляхом опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, самостійного пошуку додаткових джерел, підготовки термінологічного словника базових понять з теми.

При відсутності у конспекті матеріалу з окремих питань лекції, неповне розкриття того чи іншого питання або винесення їх на самостійне опрацювання чи виконання індивідуального завдання зобов'язує студента

звернутися до рекомендованих підручників, навчальних посібників та допоміжної літератури. До кожної теми подано список рекомендованої літератури, опрацюючи яку студенти зможуть охопити різні аспекти винесених питань. Працюючи над літературою, рекомендовано конспектувати окремі думки, визначення, тези (доповнювати лекційний матеріал).

Конспектування дає можливість повністю засвоїти самостійно опрацьований матеріал. Застосування конспектування свідчить про значущість певних відомостей у даній СРС. Зміст конспекту повинен дозволити студенту:

- 1) чітко формулювати тематику вивченого;
- 2) робити план засвоєного матеріалу та логічно групувати на частини створений текст;
- 3) розуміти місце самостійно опрацьованого матеріалу у контексті відповідних предмету та галузі знання;
- 4) виділяти у вивченому головне;
- 5) вміти наводити приклади для ілюстрації опрацьованого;
- 6) пов'язувати в систему знання, що були та здобуті самостійно;
- 7) уявляти, як використати самостійно здобуті знання на практиці.

У конспект вносяться тільки найбільш важливі відомості з матеріалу, який вивчається самостійно. Кожний запис потрібно попередньо продумати. Писати слід чітко, швидко, використовувати зрозумілі скорочення слів та умовні позначки. У записах роблять інтервали, залишають береги на кожному аркуші, щоб можна було вносити доповнення, уточнення, виправлення, власні коментарі. Кожну нову думку починають з абзацу. Виділяють назви розділів, визначення, схеми, формули, важкі та найбільш значні місця. Конспект є ефективним, якщо міцно закріплює у пам'яті самостійно отриману інформацію.

В процесі підготовки до практичних занять варто звернути увагу на те, чи всі терміни теми є зрозумілими, законспектованими під час лекції. В іншому випадку необхідно самостійно законспектувати та засвоїти їх значення.

До окремих тем виносяться завдання, які варто виконати в процесі підготовки до заняття, керуючись вказівками, поданими у плані.

Самостійне вивчення окремих питань з теми, які не розглядаються під час лекції, проте внесені до плану практичних занять та переліку підсумкових питань. У рамках більшості тем програми курсу винесено питання для самостійного вивчення. Такі питання подані у цих методичних рекомендаціях. Для їх вивчення варто послуговуватись переліком рекомендованої літератури, готуючи у своєму зошиті конспект.

Самостійне вивчення окремих тем навчальної програми, які не розглядаються на лекціях та практичних заняттях. Робочою програмою передбачено самостійне вивчення теми 2 “Історія розвитку дозвілля та анімаційної діяльності”. У цих методичних рекомендаціях подано план питань, що включає тема. Їх дослідження є науковим аналітично-пошуковим напрямом роботи студента, що має бути представлене у формі реферату.

Реферат – це науковий документ, який містить вичерпну систематизовану інформацію за вибраною темою (приблизно на 10-15 сторінках формату А4), передбачає виклад матеріалу на основі спеціально підібраної літератури та самостійно проведеного дослідження.

Структура реферату:

1. титульний аркуш;
2. зміст;
3. перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (за необхідності);
4. вступ;

5. основна частина (з поділом на підрозділи);
6. висновки;
7. список використаних джерел;
8. додатки (за необхідності).

Титульний аркуш є першою сторінкою реферату, який містить: найменування організації, де виконана робота; назву роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора та його статус; прізвище, ім'я, по батькові, посада керівника; місто та рік.

Зміст подають безпосередньо після титульного аркуша, починаючи з нової сторінки. У ньому варто відтворити назви та сторінки всіх структурних підрозділів.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів складають за умови повторення таких елементів більше трьох разів у тексті та вміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Інакше – їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

У вступі розкривають сутність і стан наукової задачі та її значущість, обґрунтовують актуальність, формулюють мету роботи та завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети, визначають об'єкт і предмет, подають перелік використаних методів дослідження.

В основній частині подають огляд літератури за темою, відомості про проведені теоретичні дослідження; аналіз і узагальнення результатів досліджень. Основну частину варто поділити на підрозділи, відповідно систематизуючи матеріали. Зміст реферату має відповідати його темі, меті і завданням.

Висновки – самостійна частина реферату, в якій не слід просто переказувати зміст роботи. У них потрібно висвітлити такі аспекти: оцінити ступінь досягнення мети і виконання завдань роботи; перерахувати і стисло охарактеризувати відомі наукові підходи досліджених проблеми, а також

виділення нових аспектів, дискусійних питань, що підлягають подальшому вивченню; визначити, що є цінним у реферованих роботах, що вимагає додаткового аналізу й уточнення, а що викликає сумніви. Обсяг висновків – 1-2 сторінки.

Реферат має бути надрукований на стандартному аркуші формату А 4 з дотриманням таких вимог: поля: ліве – 30 мм, праве, верхнє, нижнє – 20 мм; шрифт Times New Roman розміром 14; міжрядковий інтервал – 1,5; вирівнювання тексту – за шириною. Перенос складів у словах не використовується. Рисунки і таблиці повинні мати заголовки і нумерацію, узгоджену з номером розділу. Кожен структурний елемент змісту роботи починається з нової сторінки. Найменування структурних елементів треба розташовувати по центру рядка без крапки в кінці.

Виконання цього завдання студент може представити в індивідуальному порядку протягом консультаційного часу викладача на кафедрі, але не пізніше проведення модульної контрольної роботи.

Самостійне вивчення тем, що не розглядалися на лекціях, проте винесені на практичне заняття. Робочою програмою передбачене самостійне вивчення теми 11. Питання теми не розглядаються на лекції, але винесені для обговорення на практичному занятті. Також вони включаються до переліку підсумкових питань. Студентам необхідно, послуговуючись методичними рекомендаціями та літературою, самостійно вивчити тему. Результати їхньої роботи будуть продемонстровані на практичному занятті. Для кращого засвоєння матеріалу рекомендовано зборити конспект.

Виконання практичних завдань. При підготовці до практичних занять, необхідно виконувати й практичні завдання, запропоновані у цих методичних рекомендаціях. Їх виконання є формою самостійної роботи. Більшість із них передбачає викладення авторського бачення, аналітичної роботи. Для правильного виконання завдань необхідно уважно прочитати

його суть. Зазвичай, їх виконання варто фіксувати у зошиті (якщо інше не прописано у завданні). Контроль за виконанням цих завдань здійснюється у межах проведення практичного заняття.

У межах окремих тем пропонується підготовка **мультимедійної презентації** – форми наочної подачі інформації щодо певної теми з використанням аудіовізуальних засобів. Рекомендації з її підготовки:

- кількість слайдів презентації повинні не є обмеженою та має відтворювати основні тези дослідження;
- на 1-му слайді варто зазначити назву теми дослідження, прізвище та ініціали студента, прізвище та ініціали викладача, місто та рік;
- варто виділити вступну частину (постановка проблеми, актуальність);
- основна частина дослідження містить найбільшу кількість слайдів, має бути логічно побудованою;
- варто дбати про читабельність тексту та не намагатись помістити у слайд велику кількість друкованих знаків;
- текст має гармоніювати із візуальними засобами (фото та інші зображення, схеми, таблиці тощо), допомагаючи глядачам краще розуміти зміст;
- кількість зображень на 1-му слайді є обмеженою. Вони не повинні бути занадто дрібними, закривати суттєві частини одне одного.
- завершувати презентацію варто тезисними висновками.

Підготовка до модульного контролю. Протягом семестру передбачається написання 2-х модульних контрольних робіт. Підготовку до них варто здійснювати поступово, вивчаючи одну за одною теми певного змістового модуля. Перелік підсумкових питань подається студентам на початку навчального семестру. Базовим джерелом інформації для підготовки до модульних контролів є конспект лекцій. Також до переліку включаються питання, які винесені для самостійного вивчення студентами.

ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Анімація як напрям туристичної діяльності

Тема 1. Вступ. Теоретичні основи анімаційної діяльності

Вступ до навчальної дисципліни. Сутність та взаємозв'язок понять «дозвілля», «рекреація», «анімація». Поняття та типологія рекреаційної анімації. Дозвіллева та туристична анімація. Функції та завдання туристичної анімації. Напрями туристичної анімації (анімаційні туристичні маршрути, додаткове анімаційне обслуговування, готельна анімація, анімація у закладах ресторанного господарства). Класифікація туристичної анімації залежно від: мотивації подорожі; вікової категорії споживачів; рівня активності; територіальної охопленості; місця проведення; змістовного спрямування; національних ознак тощо. Форми туристичної анімації. Ігри як найпоширеніша форма анімації. Різновиди ігор.

Тема 2. Історія розвитку дозвілля та анімаційної діяльності

Історія дозвілля: проблеми періодизації. Особливості та форми дозвілля у Давньому світі. Особливості античної дозвіллевої сфери. Особливості та форми дозвілля Середньовіччя. Розваги та форми дозвілля Нового часу. Культурно-дозвіллева діяльність у постіндустріальному суспільстві. Національні свята та традиції як передумова організації дозвілля. Особливості організації дозвілля на території України: історичний аспект. Особливості організації дозвілля в радянський період.

Тема 3. Соціально-психологічні аспекти анімаційної діяльності

Поняття про туристські потреби, мотиви та їх вплив на анімаційне обслуговування. Категорії клієнтів туристичної анімації та особливості роботи з ними: соціально-демографічні особливості споживачів анімаційних послуг (вікові, статеві, національні, професійні, рівень доходу тощо);

психологічні типи споживачів анімаційних послуг; різновиди клієнтів за ставленням до проведення дозвілля. Особливості роботи з різними віковими категоріями.

Тема 4. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності

Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності. Професіограма аніматора: загальна характеристика; функціональні обов'язки та завдання аніматора; санітарно-гігієнічні умови та безпека праці; вимоги до професійної компетентності аніматора. Психограма аніматора. Професійна етика та загальні правила поведінки аніматора. Підготовка фахівців з анімаційного обслуговування. Форми вдосконалення професійної майстерності аніматора.

Тема 5. Особливості культурно-пізнавальної та розважальної анімації

Поняття та особливості культурно-пізнавальної анімації. Об'єкти культурно-пізнавальної анімації. Форми культурно-пізнавальної анімації. Творча анімація. Театральна анімація (у т. ч. вулична). Новітні форми кінотеатральної анімації. Сучасна музейна та екскурсійна анімація. Парки розваг.

Принципи організації видовищно-розважальної анімації. Музично-танцювальна анімація. Форми шоу-анімації (сценічні шоу, технічні шоу). Карнавальна анімація.

Тема 6. Особливості спортивної анімації

Сутність спортивної анімації. Зародження та розвиток спортивної анімації. Сучасні напрями спортивної анімації (спортивно-оздоровча, спортивно-розважальна, спортивно-пізнавальна). Матеріально-технічна база спортивної анімації. Форми спортивної анімації. Поняття, види та місце аеробіки у контексті анімаційного обслуговування. Популярні спортивні

напрями сучасності (фітнес, йога, стретчинг, фітбол, кікбоксинг, шейпінг, пілатес тощо). Принципи та особливості сучасних танцювальних спортивно-оздоровчих напрямів (зумба, тай-бо). Особливості та форми анімації у воді (аквааеробіка, ігри у воді).

Змістовий модуль 2. Організація анімаційної діяльності у закладах готельно-ресторанного господарства

Тема 7. Особливості готельної анімації

Особливості та значення анімаційного обслуговування в діяльності закладів готельного господарства. Функції та завдання готельної анімації. Анімаційні послуги та анімаційні програми в готелі. Різновиди анімаційних програм. Особливості організації анімаційних послуг залежно від типу закладів розміщення. Вплив сезонності на організацію анімаційного обслуговування в готелях та туркомплексах. Особливості забезпечення безпеки під час анімаційного обслуговування. Складові елементи організації анімаційної діяльності в готелях та туркомплексах. Сутність та функції анімаційного готельного менеджменту: планування, організація, мотивація, аналіз та контроль. Матеріально-технічне забезпечення анімаційної діяльності.

Тема 8. Особливості роботи анімаційної служби в готелях та туркомплексах

Анімаційна служба. Організаційна структура управління анімаційною службою в готелях та туркомплексах. Рівні анімаційної служби. Функціональні обов'язки працівників анімаційної служби: головного менеджера служби, його заступника, шеф-аніматорів; молодшого персоналу анімаційної служби; інших організаторів анімаційного обслуговування

(декоратор, костюмер, художній керівник, хореограф тощо). Оцінка ефективності роботи анімаційної служби. Поняття та особливості роботи міні-клубів. Особливості програми дитячого анімаційного обслуговування міні-клубами.

Тема 9. Технологія розробки анімаційних програм

Життєвий цикл анімаційних програм у готелях: розробка; реалізація; зняття з обігу. Технологічний цикл (етапи) розробки анімаційний програм: проектування, апробація, аналіз та вдосконалення. Методи оновлення анімаційних програм.

Особливості та способи просування анімаційних програм у готелях. Методи залучення гостей готелю до участі в анімаційних програмах.

Тема 10. Особливості анімаційної діяльності у закладах ресторанного господарства

Особливості та види анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства. Форми та особливості організації видовищно-розважальних програм для гостей закладів ресторанного господарства (музичні, танцювальні, шоу-програми, творчі заходи). Форми та особливості організації розваг спортивно-ігрового спрямування у закладах ресторанного господарства. Спортбари. Технічні засоби забезпечення анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства (теле-, радіо-, мультимедіа-, світло-, сучасні інтерактивні технології тощо). Принципи та особливості облаштування ігрових зон для дітей у закладах ресторанного господарства. Кулінарні майстер-класи, дегустації, “відкрита кухня” як сучасні форми анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства.

Тема 11. Ігровий бізнес як різновид анімаційної діяльності

Основні поняття: ігровий бізнес, ігрові заклади, види ігрових закладів, азартні ігри та їх різновиди. Ігровий бізнес як напрям готельної анімації. Специфіка функціонування ігрових закладів у структурі засобів розміщення. Організаційна структура управління в ігрових закладах. Матеріальна база ігрових закладів.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Програма навчальної дисципліни складається з 11 тем, з яких 10 розглядаються на практичних заняттях:

№ з/п	Назва теми
<u>Змістовий модуль 1. Анімація як напрям туристичної діяльності</u>	
1	Тема 1. Вступ. Теоретичні основи анімаційної діяльності
2	Тема 3. Соціально-психологічні аспекти анімаційної діяльності
3	Тема 4. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності
4	Тема 5. Особливості культурно-пізнавальної та розважальної анімації
5	Тема 6. Особливості спортивної анімації
	Модульна контрольна робота № 1
<u>Змістовий модуль 2. Організація анімаційної діяльності у закладах готельно-ресторанного господарства</u>	
6	Тема 7. Особливості готельної анімації
7	Тема 8. Особливості роботи анімаційної служби в готелях та туркомплексах
8	Тема 9. Технологія розробки анімаційних програм
9	Тема 10. Особливості анімаційної діяльності у закладах ресторанного господарства
10	Тема 11. Ігровий бізнес як різновид анімаційної діяльності
	Модульна контрольна робота № 2

Деталізоване планування практичних занять (перелік питань, практичних завдань, рекомендована література) подано у наступній частині.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ ПРОГРАМИ

(підготовки до практичних занять, самостійної роботи, самоконтролю)

Тема 1. Вступ. Теоретичні основи анімаційної діяльності

План

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Сутність та взаємозв'язок понять «дозвілля», «рекреація», «анімація».
2. Поняття та типологія рекреаційної анімації. Дозвіллева та туристична анімація.
3. Функції та завдання туристичної анімації.
4. Напрями туристичної анімації
5. Класифікація туристичної анімації.
6. Форми туристичної анімації.

Питання для самостійного вивчення

7. Анімаційні туристичні маршрути: особливості їх розробки, основні цілі та об'єкти.

!!! Основні поняття: *дозвілля, рекреація, анімація, анімаційна діяльність, рекреаційна анімація, дозвіллева анімація, туристична анімація, анімаційні туристичні маршрути, додаткове анімаційне обслуговування, готельна анімація, ресторанна анімація, види анімації, культурно-пізнавальна анімація, видовищно-розважальна анімація, спортивна анімація, форми туристичної анімації, ігри, види ігор.*

◆ *Питання для самоконтролю:*

1. Які підходи до розуміння змісту поняття “дозвілля” Ви знаєте?
2. Що таке рекреація? Які функції вона виконує?
3. З'ясуйте походження слова “анімація” та його значення. В якому розуміння в сучасному світі вживається це слово?

4. Що таке рекреаційна анімація? Чому анімацію називають рекреаційною? Які види рекреаційної анімації Ви знаєте?
5. Обслуговування якого сегменту споживачів передбачає дозвіллева анімація? Яка відмінність між дозвіллевою та туристичною анімацією?
6. Назвіть функції та завдання туристичної анімації.
7. Які напрями туристичної анімації Ви знаєте? Охарактеризуйте кожен із них.
8. Назвіть відомі Вам класифікаційні підходи до туранімації.
9. Які форми може мати туристичне анімаційне обслуговування? Які види ігор можете назвати?

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-7.
2. Виконати практичні завдання:

Практичне завдання 1. Зобразіть схематично найбільш повну типологію анімаційної діяльності. Простежте зв'язки між її видами.

Практичне завдання 2. Підготуйте власну ігротеку на основі відомих Вам класифікацій ігор. Виконати завдання рекомендовано у формі таблиці, де в 1-му стовпчику буде зазначено різновид ігор, а в 2-му відомі Вам приклади. Таку табличку можна оформити у зошиті для конспектування або у друкованому форматі (аркуш А-4).

Рекомендована література: основна [1-8, 18-19, 28];
додаткова [9, 10, 12, 14, 15, 21, 46, 55, 60].

Тема 2. Історія розвитку дозвілля та анімаційної діяльності

(тема виноситься на самостійне вивчення студентами)

План:

1. Історія дозвілля: проблеми періодизації.
2. Організація дозвілля у Давньому світі.
3. Особливості античної дозвіллевої сфери.
4. Особливості та форми дозвілля Середньовіччя.
5. Розваги та форми дозвілля Нового часу.
6. Культурно-дозвіллева діяльність у постіндустріальному суспільстві.
7. Особливості організації дозвілля на території України: історичний аспект.
8. Національні свята та традиції як передумова організації дозвілля.

Завдання: підготувати реферат на тему «Історія розвитку дозвілля та анімаційної діяльності» за поданим планом. Оформити відповідно до методичних рекомендацій, поданих вище. Захист реферату відбувається в індивідуальному порядку в консультаційний час чергування викладача на кафедрі. Виконати індивідуальне завдання варто до проведення модульного контролю № 1.

Рекомендована література: 5, 8, 9, 14, 31, 59.

Тема 3. Соціально-психологічні аспекти анімаційної діяльності

План

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Поняття про туристські потреби, мотиви та їх вплив на анімаційне обслуговування.

2. Категорії клієнтів туристичної анімації та особливості роботи з ними:

2.1. психологічні типи клієнтів;

2.2. різновиди клієнтів за ставленням до проведення дозвілля;

2.3. соціально-демографічні (вікові, статеві, національні, професійні, рівень доходу тощо) особливості споживачів анімаційних послуг.

Питання для самостійного вивчення:

3. Особливості анімаційного обслуговування людей з особливими потребами. Соціальна анімація.

4. Особливості моделювання аудиторії анімаційного обслуговування.

!!! Основні поняття: потреби людини, туристські потреби, туристські мотиви, фактори мотивації, соціально-демографічні особливості споживачів, психотип, соціальна анімація.

◆ Питання для самоконтролю:

1. Які потреби людини Ви знаєте? Як вони можуть задовільнятися через туризм.
2. Назвіть основні групи туристських мотивів. Які фактори впливають на туристську мотивацію? Простежте вплив туристської мотивації на вибір анімаційного обслуговування.
3. Вивчення яких особливостей клієнтів передбачає моделювання аудиторії анімаційного обслуговування? Які механізми збору інформації аніматором Ви знаєте?
4. Як впливають соціально-демографічні особливості клієнтів на специфіку анімаційного обслуговування?

5. Які класи обслуговування клієнтів Ви знаєте? Як вони впливають на анімаційне обслуговування?
6. Які види психотипів клієнтів Ви знаєте? Чи може впливати вміння аніматора визначати психотип клієнтів на анімаційне обслуговування? Наскільки точними можуть бути такі знання та вміння?
7. Про які типи клієнтів за ставленням до проведення дозвілля Вам відомо?
8. Визначте особливості обслуговування людей з особливими потребами.

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-4.
2. Виконати практичне завдання:

Практичне завдання. Заповніть запропоновану таблицю. Відповідно до кожної вікової категорії споживачів анімаційних послуг спробуйте визначити їх особливості та запропонувати найбільш доцільні форми дозвілля.

№	Вікова категорія клієнтів	Особливості клієнтів (фізіологічні, світоглядні, соціальні тощо)	Пропозиції щодо форм дозвілля
1.			

Рекомендована література: основна [1-8, 45, 54]; додаткова [30, 33, 43, 48, 49, 50, 56].

Тема 4. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності

План

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності.
2. Професіограма аніматора.
3. Психограма аніматора.
4. Підготовка фахівців з анімаційного обслуговування.

Питання для самостійного вивчення:

5. Професійна етика та загальні правила поведінки аніматора.
6. Особливості підготовки аніматорів закордоном. **Форми** вдосконалення професійної майстерності аніматора.

!!! Основні поняття: професійна діяльність, професіограма аніматора, професійна компетентність аніматора, психограма аніматора, професійна етика аніматора, фахова підготовка, професійна майстерність, аніматори-педагоги, соціальні аніматори, соціокультурні аніматори, організатори дозвілля, масовик-витівник.

◆ Питання для самоконтролю:

1. Представники яких професій можуть називатись аніматорами? Які назви можуть мати “фахівці сфери дозвілля” у світі?
2. В чому полягає розуміння анімаційної роботи як напряму соціально-педагогічної діяльності? Які завдання ставлять перед аніматорами-педагогами?
3. Назвіть особливості професіограми аніматора.
4. Опишіть типовий психологічний портрет фахівця сфери дозвілля.
5. Що таке професійна етика? Яких принципів професійної етики повинен дотримуватись аніматор?
6. Охарактеризуйте правила поведінки аніматора в процесі здійснення професійної діяльності. Яких дій, висловлювань варто уникати аніматору?

7. Охарактеризуйте систему освіти та підготовки фахівців сфери дозвілля в Україні та світі.
8. Які форми вдосконалення професійної майстерності аніматорів Вам відомі?

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-6.
2. Виконати практичні завдання:

Практичне завдання 1. Запропонуйте свою модель професійної компетентності аніматора у розрізі спеціалізацій. На практичному занятті ці пропозиції будуть обговорені із студентами групи.

Вид анімаційного обслуговування	Особистісні якості	Необхідні знання	Необхідні вміння	Освіта (рівень, спеціальність)
Спортивно-оздоровча анімація				
Культурно-пізнавальна анімація				
Видовищно-розважальна анімація				
Дитяча анімація				

Практичне завдання 2 (подумайте над своєю позицією). Дискусійна ситуація на тему “Чи варто готелям та туркомплексам розробляти спеціальні етичні кодекси поведінки аніматорів? Які засоби контролю варто практикувати?”. Аудиторія ділиться на групи тих, хто “за” та “проти”, аргументуючи свою позицію.

Рекомендована література: основна [1-8, 38, 44]; додаткова [27, 32, 53].

Тема 5. Особливості культурно-пізнавальної та розважальної анімації

План

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Поняття, особливості, форми культурно-пізнавальної анімації.
 - 1.1. театральна анімація
 - 1.2. анімація у кінотеатрах
 - 1.3. паркова анімація
 - 1.4. музейна анімація
2. Поняття, особливості, форми видовищно-розважальної анімації.
 - 2.1. Музична та танцювальна анімація
 - 2.2. Шоу-анімація
 - 2.3. Карнавальна анімація

!!! Основні поняття: культурно-пізнавальна анімація, творча анімація, театральна анімація, вуличні анімаційні дієства, перформенс, гепенінг, флешмоб, атракціонізм, D-технології, музейна анімація, історичні реконструкції, квест, віртуальні екскурсії та виставки, інтерактивні музеї, парк розваг, атракціон, музична анімація та її форми, танцювальна анімація та її форми, шоу-анімація, технічне шоу, сценічне шоу, жанри сценічного шоу, карнавал.

◆ **Питання для самоконтролю:**

1. Залучення до яких цінностей передбачає культурно-пізнавальна анімація? Які потреби людини вона здатна задовільняти?
2. Де можливе проведення культурно-пізнавально анімації?
3. Окресліть особливості та сучасні форми театральної анімації? Чому театр має значний анімаційний потенціал?
4. Які новітні засоби дозвілля сьогодні пропонуються у кінотеатрах?
5. Охарактеризуйте анімаційну складову в діяльності сучасних музеїв. В чому полягає “інтерактивність” музею?

6. Яке призначення мають парки розваг? Назвіть відомі Вам тематичні парки розваг у світі.
7. Розкрийте сутність видовишно-розважальної анімації. Що лежить у її основі?
8. Які форми танцювальної та музичної анімації можете назвати? Які види танцю Вам відомі?
9. Що таке шоу? Яка основна мета шоу-анімації?
10. В чому полягає основна відмінність між технічним і сценічним шоу?
11. Які жанри сценічного шоу Вам відомі? Які з них є популярними на сучасному етапі?
12. Назвіть тематику найпопулярніших сценічних шоу в курортних готелях.
13. Які види включає технічні шоу? Які з них практикуються у процесі обслуговування клієнтів готельно-ресторанної сфери?
14. Сформулюйте особливості карнавальної анімації. Які карнавали світового рівня Вам відомі? Чи стають вони основними об'єктами анімаційних маршрутів? яких формах карнавальні елементи застосовують у готельній анімації?

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-2.
2. Виконати індивідуальне самостійне завдання.

Завдання для самостійної роботи: з метою поглибленого вивчення теми необхідно в індивідуальному порядку дослідити по 1 питанню з кожного блоку. Результати дослідження представити у формі презентацій.

Блок 1: «Історичні реконструкції на Закарпатті», «Інтерактивні та шоу-музеї світу як приклад анімаційної діяльності», «Особливості анімаційних послуг в інтерактивних музеях України», «Нічні екскурсії як сучасний напрям анімаційної діяльності музеїв, у т. ч. на Закарпатті».

Блок 2: «Лазерні шоу як форма туристичної анімації», «Вогняні шоу як популярна анімаційна програма святкових заходів в Україні, у т. ч. на Закарпатті», «Особливості подієвої анімації. Карнавали світового рівня», «Особливості подієвої анімації. Фестивали світового рівня».

Рекомендована література: основна [7, 12, 14, 16, 29, 34, 37, 40, 47, 51].

Корисні відео-ресурси:

- *Що таке перформенс, гепенінг за посиланням:*
<https://www.youtube.com/watch?v=JbWsEkTdi2Y>
- *Приклади вуличних творчих виступів за посиланням:*
<https://www.youtube.com/watch?v=I71ujPWWKTE>
- *Принцип роботи 5D-кінотеатрів можна переглянути:*
<https://www.youtube.com/watch?v=wRjcseyVSGo>
- *Приклад використання 3D-проекцій у сучасних музеях: «Американський музей створив 3D-проекцію картини Сальвадора Далі»:*
<https://www.youtube.com/watch?v=kx7152w4Jp8>
- *Приклад віртуальних екскурсій у музеях: на Закарпатті таку екскурсію має Чинадіївський замок на своєму сайті <http://www.stmiklos.com>*
- *Приклад інтерактивного музею (Новий музей Біблії у Вашингтоні, США):*
<https://www.youtube.com/watch?v=WiSmxq02Glo>
- *Підбірка 10 найстрашніших атракціонів світу:*
<https://www.youtube.com/watch?v=CqT3hTArFrY>

Тема 6. Особливості спортивної анімації

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Поняття та особливості спортивної анімації. Напрями спортивної анімації. Форми спортивної анімації.
2. Поняття, види та місце аеробіки у контексті анімаційного обслуговування.
3. Популярні спортивні напрями сучасності (напр., фітнес, йога, стретчинг, фітбол, кікбоксинг, шейпінг, пілатес тощо).

Питання для самостійного вивчення:

4. Принципи та особливості сучасних танцювальних спортивно-оздоровчих напрямів (напр., зумба, тай-бо тощо)
5. Особливості та форми анімації у воді (аквааеробіка, ігри у воді).

!!! Основні поняття: спортивна анімація, спортивно-оздоровча анімація, спортивно-розважальна анімація, спортивно-пізнавальна анімація, аеробіка, фітнес, йога, стретчинг, фітбол, кікбоксинг, шейпінг, пілатес, зумба, тай-бо, аквааеробіка, водна гімнастика, водне поло, клубний танок.

◆ Питання для самоконтролю:

1. З'ясуйте значення спортивної анімації.
2. На які 3 напрями варто поділяти спортивну анімацію? Яка між ними різниця?
3. У яких формах реалізовується спортивна анімація? Які з них у сучасних готелях?
4. Що означає термін “аеробіка”? Яке його походження? Як поділяють аеробіку? Яке її місце у контексті спортивної готельної анімації?
5. Які види спорту сьогодні практикуються у сфері спортивної готельної анімації?
6. Які танцювальні спортивні напрями Ви знаєте? Які види практикуються у готелях?
7. Охарактеризуйте особливості анімаційного обслуговування у воді. Які форми такого напрямку Ви знаєте? Які ігри?

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-5.
2. Виконати практичне завдання.

Практичне завдання. Підготуйте спортивну ігротеку, яка практикується в анімаційному обслуговуванні сучасних готелів.

Рекомендована література: основна [1-2, 7, 17]; додаткова [18, 42].

**Змістовий модуль 2. Організація анімаційної діяльності у закладах
готельно-ресторанного господарства**

Тема 7. Особливості готельної анімації

План

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Особливості та значення анімаційного обслуговування в діяльності закладів готельного господарства. Функції та завдання готельної анімації.
2. Анімаційні послуги та анімаційні програми в готелі. Різновиди анімаційних програм.
3. Складові елементи організації анімаційної діяльності в готелях та туркомплексах.
4. Сутність та функції анімаційного готельного менеджменту.

Питання для самостійного вивчення:

5. Вплив сезонності на організацію анімаційного обслуговування в готелях та туркомплексах.
6. Особливості забезпечення безпеки під час анімаційного обслуговування.

!!! Основні поняття: готельна анімація, анімаційні послуги, анімаційні програми, анімаційні заходи, денні анімаційні програми, вкчірні-анімаційні програми (шоу-програми), комбіновані програми, стандартні, додаткові та ексклюзивні анімаційні послуги, тематичні заклади розміщення, сезонність анімаційного обслуговування, безпека анімаційного обслуговування, анімаційних готельний менеджмент, концепція анімаційної діяльності, стратегія, тактика готельного анімаційного менеджменту.

◆ **Питання для самоконтролю:**

1. Яке значення відіграє анімаційне обслуговування у готелях та туркомплексах?
2. Визначте місце анімаційних послуг серед інших у закладах готельного господарства? Які особливості оплати анімаційних послуг?
3. Що таке анімаційні програми? Яка їх структура? Які види програм виділяють у анімаційній діяльності готелів та туркомплексів?
4. Простежте вплив величини, концепції, класовості, місця розташування на набір анімаційних послуг у готелях? Чому найповніше таке обслуговування пропонують курортні заклади?
5. Окресліть специфіку реалізації анімаційного обслуговування у закладах розміщення різного типу. Які тематичні анімаційні заклади розміщення Ви знаєте (у світі та Україні)?
6. Назвіть 3 основні складові елементи анімаційної діяльності у готелях та туркомплексах? Охарактеризуйте їхній взаємозв'язок.
7. Розкрийте поняття “анімаційний готельний менеджмент”. Які функції анімаційного готельного менеджменту Ви знаєте? В чому полягає їх зміст?
8. Як спливає сезонність на анімаційне обслуговування у готелях та туркомплексах?
9. Які вимоги до забезпечення безпеки клієнтів під час анімаційного обслуговування у готелях та туркомплексах Ви знаєте? Визначте напрями відповідальності за безпеку.

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-6.
2. Виконати практичне завдання.
3. Виконати індивідуальне самостійне завдання.

Практичне завдання 1. Проаналізуйте програми анімаційного обслуговування курортних готелів Туреччини та Кіпру на сайті туроператора «TUI» у розрізі двох концепцій:

- сімейний відпочинок у готелях «TUI FUN&SUN»: <http://www.tui.ua/tui-concepts/tui-fun-sun/>

- молодіжний відпочинок у готелях «TUI DAY&NIGHT Connected»: <http://www.tui.ua/tui-concepts/tui-day-night/>

На основі опрацьованого матеріалу підготуйте узагальнену програму. Окресліть концептуальні відмінності між ними.

Практичне завдання 2. Визначте необхідне матеріально-технічне забезпечення для реалізації типової анімаційної програми:

Час проведення анімаційних заходів	Зміст анімаційних заходів
Денна	
9:30	Початок роботи міні-клубу, фітнес-центру
10:00	Ранкова розминка (аеробіка, йога, біг - залежно від наявності інструкторів)
10:30	Початок роботи секцій: футбол, волейбол, баскетбол, теніс
11:00	Аква-аеробіка. Водне поло
13:00-15:00	Розважальні ігри: шахи, твістер, монополія та ін.
15:00-17:00	Турніри: теніс, футбол, волейбол, баскетбол, настільний теніс, шахмати, нарди, боче, водне поло, петанк, дартс
15:00	Навчання стрільби із лука
15:30	Степ-аеробіка
16:00	Пляжний волейбол, футбол. Боче
18:00	Уроки із гри в теніс
18:00	Зумба-фітнес (<i>Zumba</i>) або степ- аеробіка (<i>Step Aerobics</i>)
20:00	Клубний танець
20:30-21:30	Перерва
Вечірня	
21:30	Шоу-тайм (<i>Show time</i>) Вечірнє розважальне шоу
23:00	Диско (<i>Disco</i>)

Завдання для індивідуальної самостійної роботи: з метою поглибленого вивчення теми необхідно в індивідуальному порядку дослідити «Приклади та особливості анімаційного обслуговування у тематичних (концептуально анімаційних) закладах розміщення» (напр., готелі при парках розваг «Disneyland», «Legoland»; готелі з тематикою відомих мультфільмів,

іграшок тощо). Результати дослідження представити у формі презентацій в індивідуальному порядку до проведення модульного контролю № 2.

Рекомендована література: основна [1-8, 22]; додаткова [9, 25, 26, 41, 57].

Тема 8. Особливості роботи анімаційної служби в готелях та туркомплексах

План

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Організаційна структура управління анімаційною службою в готелях та туркомплексах. Рівні анімаційної служби та її різновиди.
2. Функціональні обов'язки працівників анімаційної служби.
3. Ефективність роботи анімаційної служби.
4. Поняття та особливості роботи міні-клубів.

!!! Основні поняття: анімаційна служба, організаційна структура управління, рівні анімаційної служби, функціональні обов'язки працівників, міні-клуб, тінейджер-клуб, юніор-клуб, шеф-аніматор, менеджер анімаційної служби, аніматори-виконавці, декоратор, хореограф, художній керівник, костюмер.

◆ **Питання для самоконтролю:**

1. Розкрийте сутність поняття “анімаційна служба”. Назвіть її особливості.
2. Охарактеризуйте організаційну структуру управління анімаційною службою. Простежте горизонтальні та вертикальні зв'язки управління.
3. Які рівні управління має анімаційна служба? Чим вони відрізняються між собою?
4. Визначте функціональні обов'язки членів анімаційної служби: управлінського, організаційного та виконавчого рівнів.
5. Які методи оцінки ефективності роботи анімаційної служби Ви знаєте? Які з них основні, які другорядні?
6. Що означає поняття “міні-клуб”? Від чого походить така назва? Яка специфіка роботи членів міні-клубу?
7. Які вікові категорії дітей найчастіше обслуговують у готелях? Чому?

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-4.
2. Виконати практичне завдання.

Практичне завдання. Проаналізуйте програми анімаційного обслуговування міні-клубу «TUI ТУКАН» у готелях Туреччини, Кіпру, Чорногорії, Болгарії, Греції у розрізі різних вікових груп на сайті туроператора «TUI»: http://www.tui.ua/tui-concepts/tui_toucan/

На основі опрацьованого матеріалу підготуйте узагальнені висновки щодо:

- змістовна спрямованість та форми дозвілля дітей різних вікових категорій;
- графік роботи міні-клубів;
- кадрове забезпечення роботи міні-клубів;
- матеріально-технічне забезпечення роботи міні-клубів;
- регіональні відмінності роботи міні-клубів.

Рекомендована література: основна [1-8]; додаткова [9, 21, 22].

Тема 9. Технологія розробки анімаційних програм

План

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Технологія створення анімаційних програм. Підсистеми створення анімаційних програм.
2. Життєвий цикл анімаційної програми у готелях: розробка, реалізація, зняття з обігу.
3. Технологія та етапи розробки анімаційних програм: проектування, апробація, аналіз і вдосконалення.
4. Особливості просування розроблених анімаційних програм та залучення гостей готелю до участі у них.

Питання для самостійного вивчення:

5. Принципи розробки анімаційних програм різного спрямування. Особливості організації анімаційного обслуговування типу “клубів за інтересами”.

!!! Основні поняття: технологія створення анімаційних програм, підсистеми створення анімаційних програм, життєвий цикл анімаційних програм, технологічний цикл створення анімаційних програм, принципи створення анімаційних програм, проектування анімаційної програми.

◆ Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення та з'ясуйте особливості технології створення анімаційних програм. Які підсистеми вона включає?
2. Які етапи включає у себе життєвий цикл анімаційної програми у готелях?
3. Яка тривалість реалізації розроблених анімаційних програм? Від чого це залежить?
4. Охарактеризуйте технологічний цикл створення анімаційних програм.
5. Окресліть специфіку реклами анімаційних програм. Якими засобами рекламують розроблені анімаційні програми та залучають гостей готелю до участі у них?

6. Якими принципами варто керуватись при створенні анімаційних програм різного змістовного наповнення.
7. Які особливості організації анімаційних заходів типу “клубів за інтересами” можете назвати? Наведіть приклади категорій інтересів, на основі яких можна організувати такий вид анімаційного обслуговування.

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-5.
2. Виконати практичне завдання.

Практичне завдання. Розробіть та представте проект анімаційної програми із різноманітними анімаційними заходами за структурою: 1. концепція програми (загальний опис програми; мета та завдання; вид та спрямування анімаційного обслуговування; сегмент споживачів; вимоги до клієнтів (якщо таке необхідне) тощо); 2. програма анімаційного обслуговування (детальний опис кожного анімаційного заходу); 3. необхідне матеріально-технічного забезпечення для реалізації програми; 4. кількісна та якісна характеристику кадрового забезпечення реалізації анімаційної програми.

Завдання є формою індивідуальної самостійної роботи. Має бути представлене у роздрукованому вигляді. Технічне оформлення завдання варто виконувати відповідно до рекомендацій щодо оформлення рефератів.

Рекомендована література: основна [1-8]; додаткова [9, 13, 20, 22, 58].

Тема 10. Особливості анімаційної діяльності у закладах ресторанного господарства

План

Питання, що розглядаються на лекції:

1. Значення, специфіка та форми анімаційного обслуговування у діяльності закладів ресторанного господарства.
2. Форми та особливості організації видовищно-розважальних програм для гостей закладів ресторанного господарства (музичні, танцювальні, шоу-програми, творчі заходи).
3. Форми та особливості організації розваг спортивно-ігрового спрямування у закладах ресторанного господарства. Спортбари.
4. Технічні засоби забезпечення анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства (теле-, радіо-, мультимедіа-, світло-, сучасні інтерактивні технології тощо).

Питання для самостійного вивчення:

5. Принципи та особливості облаштування ігрових зон для дітей у закладах ресторанного господарства.
6. Кулінарні майстер-класи, дегустації, “відкрита кухня” як сучасні форми анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства.

!!! Основні поняття: заклади ресторанного господарства, ресторанна анімація, видовищно-розважальні програми, технічні засоби забезпечення анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства, караоке, спортивно-ігрові програми, більярд, боулінг, спортбари, дитячі ігрові зони, дегустація, кулінарний майстер-клас, “відкрита кухня”.

◆ **Питання для самоконтролю:**

1. Визначте специфічні риси анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства?
2. Які форми анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства не потребують залучення фахівців “ззовні”?
3. Які особливості організації культурно-розважальних програм для гостей закладів ресторанного господарства можете назвати?
4. За допомогою яких технічних засобів заклади ресторанного господарства можуть реалізовувати анімаційне обслуговування гостей?
5. Які види ігор зустрічаються у практиці анімаційного обслуговування закладів ресторанного господарства?
6. За якими принципами варто облаштовувати ігрові зони для дітей у закладах ресторанного господарства? В яких типах закладів доцільні такі зони?
7. Окресліть специфіку організації дегустації у закладах ресторанного господарства.

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-6.
2. Виконати практичне завдання.

Практичне завдання: проаналізувати пропозиції дозвіллевих послуг у закладах ресторанного господарства м. Ужгород. Підібрати приклади закладів, які:

- систематично організовують музичне обслуговування (“живу музику”);
- пропонують послуги караоке;
- організовують творчо-мистецькі заходи;
- пропонують послуги спортивно-ігрового дозвілля;
- призначені для сімейного та дитячого відпочинку з облаштуванням відповідних зон;
- організовують шоу-дегустації, кулінарні майстер-класи тощо.

Рекомендована література: основна [5, 23, 24, 35, 36]; додаткова [29].

Тема 11. Ігровий бізнес як різновид анімаційної діяльності

(тема виноситься на самостійне вивчення студентами)

План

1. Основні поняття: ігровий бізнес, ігрові заклади, види ігрових закладів, азартні ігри та їх різновиди.
2. Організаційна структура управління в ігрових закладах.
3. Матеріальна база ігрових закладів.
4. Ігровий бізнес як напрям готельної анімації. Специфіка функціонування ігрових закладів у структурі засобів розміщення.

!!! Основні поняття: ігровий бізнес, ігровий заклад, казино, ігрові клуби, зали із гральними автоматами, азартні ігри, види азартних ігор, покер, рулетка, блек-джек, ігрові автомати, організаційна структура управління ігрових закладів, матеріальна база ігрових закладів.

◆ Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте структуру ігрового бізнесу.
2. Назвіть різновиди ігрових закладів.
3. В чому полягає сутність азартних ігор? Які види таких ігор можете назвати?
4. Чому ігровий бізнес вважається перспективним напрямом готельної анімаційної діяльності?
5. Які всесвітньо відомі казино-центри Ви знаєте?
6. Простежте особливості організаційних структур управління різних за розмірами ігрових закладів.
7. Якою матеріальною базою має володіти ігровий заклад для ефективного функціонування?

Завдання для практичного заняття:

1. Підготувати питання 1-4.

Рекомендована література: основна [3, 4, 8, 36, 52]; додаткова [12, 22].

ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ
(модульний та підсумковий контроль)

Модуль 1. Анімація як напрям туристичної діяльності

1. Сутність та взаємозв'язок понять «дозвілля», «рекреація», «анімація».
2. Поняття та типологія рекреаційної анімації (дозвіллева та туристична).
3. Функції та завдання туристичної анімації.
4. Напрями туристичної анімації (анімаційні туристичні маршрути, додаткове анімаційне обслуговування, готельна анімація).
5. Різні підходи класифікації туристичної анімації.
6. Види анімації, що задовольняють різні потреби туристів (відпочиваючих)
7. Форми туристичної анімації.
8. Класифікації ігор.
9. Історичні аспекти розвитку анімації.
10. Поняття про туристські потреби, мотиви та їх вплив на анімаційне обслуговування.
11. Психологічні типи споживачів анімаційних послуг.
12. Різновиди клієнтів за ставленням до проведення дозвілля.
13. Соціально-демографічні особливості споживачів анімаційного обслуговування.
14. Особливості анімаційного обслуговування споживачів залежно від вікової категорії.
15. Особливості моделювання аудиторії анімаційного обслуговування.
16. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності. Соціально-педагогічна складова анімаційної діяльності.
17. Професіограма аніматора.
18. Психограма аніматора.

- 19.Професійна етика та загальні правила поведінки аніматора.
- 20.Особливості підготовки фахівців з анімаційного обслуговування у світі та Україні.
- 21.Поняття, особливості, форми культурно-пізнавальної анімації.
- 22.Особливості та форми театральної анімації.
- 23.Особливості та форми анімації у кінотеатрах.
- 24.Особливості паркової анімації
- 25.Особливості та форми музейної анімації.
- 26.Інтерактивні технології у музеях як засіб підвищення їх атрактивності.
- 27.Поняття, особливості, форми видовищно-розважальної анімації.
- 28.Особливості та форми музичної анімації.
- 29.Особливості та форми танцювальної анімації.
- 30.Поняття та різновиди шоу-анімації.
- 31.Особливості карнавальної анімації.
- 32.Поняття, особливості та сучасні напрями спортивної анімації.
- 33.Поняття та місце аеробіки у контексті анімаційного обслуговування.
- 34.Сучасні танцювальні спортивно-оздоровчі напрями.
- 35.Особливості та форми анімації у воді.

Модуль 2. Організація анімаційної діяльності у закладах готельно-ресторанного господарства

1. Особливості та значення анімаційного обслуговування в діяльності закладів готельного господарства. Функції та завдання готельної анімації.
2. Анімаційні послуги в готелях: поняття, особливості, місце у структурі інших послуг.
3. Анімаційні програми в готелі: поняття та різновиди.

4. Особливості організації надання анімаційних послуг залежно від типу закладів розміщення. Вплив сезонності на організацію анімаційного обслуговування в готелях та туркомплексах.
5. Приклади та особливості анімаційного обслуговування у тематичних (концептуально анімаційних) закладах розміщення (напр., “Disney’s Hotel” та ін.).
6. Складові елементи організації анімаційної діяльності в готелях та туркомплексах.
7. Сутність поняття “анімаційний готельний менеджмент”. Стратегія і тактика готельного анімаційного менеджменту.
8. Функції анімаційного готельного менеджменту.
9. Особливості матеріально-технічного забезпечення анімаційної діяльності у готелях.
10. Організаційна структура управління анімаційною службою в готелях: зміст поняття, рівні, принципи розробки.
11. Функціональні обов’язки головного менеджера анімаційної служби.
12. Функціональні обов’язки шеф-аніматорів та інших організаторів анімаційного обслуговування (декоратор, хореограф, художній керівник тощо).
13. Функціональні обов’язки молодшого персоналу анімаційної служби.
14. Поняття та особливості роботи міні-клубів.
15. Методи оцінки ефективності роботи анімаційної служби.
16. Життєвий цикл анімаційної програми: проектування, апробація, аналіз, реалізація, завершення.
17. Технологія проектування анімаційних програм.
18. Особливості просування анімаційних програм у готелі. Способи залучення гостей до участі у них.

19. Принципи розробки денних анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
20. Принципи розробки вечірніх анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
21. Принципи розробки спортивно-оздоровчих анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
22. Принципи розробки комбінованих анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
23. Принципи розробки анімаційних програм для дітей в готелях та туркомплексах.
24. Принципи розробки культурно-пізнавальних анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
25. Принципи розробки видовищно-розважальних анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
26. Особливості організації анімаційних заходів типу “клубів за інтересами”.
27. Ігровий бізнес: поняття, ігрові заклади, види ігрових закладів, азартні ігри та їх різновиди.
28. Ігровий бізнес як напрям готельної анімації. Специфіка функціонування ігрових закладів у структурі засобів розміщення.
29. Організаційна структура управління в ігрових закладах та матеріальна база.
30. Форми та особливості організації видовищно-розважальних програм для гостей закладів ресторанного господарства (музичні, танцювальні, шоу-програми, творчі заходи).
31. Форми та особливості організації розваг спортивно-ігрового спрямування у закладах ресторанного господарства. Спортбари.

32. Технічні засоби забезпечення анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства (теле-, радіо-, мультимедіа-, світло-, сучасні інтерактивні технології тощо).
33. Принципи та особливості облаштування ігрових зон для дітей у закладах ресторанного господарства.
34. Кулінарні майстер-класи, дегустації, “відкрита кухня” як сучасні форми анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства.
35. Актуальні проблеми анімаційного обслуговування у готелях і туркомплексах України та Закарпаття.

ВЗІРЕЦЬ ЗАВДАНЬ З МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ**Варіант 1*****I рівень. Тестові завдання***

1. Об'єктом дозвіллевої анімації є:

- а) туристи;
- б) місцеві жителі;
- в) обидві відповіді правильні.

2. Де зародилися масові святкові заходи (святкування)?

- а) У Стародавній Греції;
- б) У Стародавньому Римі;
- в) У Китаї.

3. Міні-клуб – це команда анімаційної служби, що надає послуги з організації дозвілля:

- а) за інтересами, об'єднуючи невеликі групи прихильників того чи іншого виду;
- б) сімейних туристів;
- в) активної молоді;
- г) дітей.

II рівень. Продовжте твердження:

- 1. Шеф-аніматор анімаційної команди виконує такі функціональні обов'язки:*
- 2. Ефективність роботи анімаційної служби можна оцінити за допомогою таких методів:*

III рівень. Зобразіть схематично найбільш повну типологію анімаційної діяльності.

Простежте зв'язки між її видами.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА РОБОТИ СТУДЕНТА

Програмою навчальної дисципліни «Організація анімаційних послуг у готельно-ресторанній сфері» передбачено проведення двох модулів протягом семестру. Кожен модуль оцінюється за 100-бальною системою та включає:

1. Поточне оцінювання (50 балів) здійснюється за такими складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента на практичних заняттях (30 балів);
- контроль виконання самостійної (індивідуальної) роботи (20 балів).

2. Оцінювання модульної контрольної роботи (50 балів). Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота						Модульна контр. робота	Сума
Змістовий модуль 1							
T1	T2 у формі інд. завдання	T3	T4	T5 + інд. завдання	T 6	50	100
6	10	6	6	6 + 10	6		

Поточний контроль та самостійна робота					Модульна контр. робота	Сума
Змістовий модуль 2						
T7 + Инд. завдання	T8	T9 +Инд. завдання	T10	T11	50	100
8 + 6	6	4+14	7	5		

Студент, який в результаті двох модулів отримав більше 60 балів (середнє арифметичне двох модулів), має право не складати залік з

дисципліни. У такому випадку в залікову відомість заноситься загальна підсумкова оцінка.

Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (35-59 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращення від (вона) до підсумкового контролю не допускається.

Критерії та шкала оцінювання знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	Характеристика рівня знань студента
зараховано	90-100 A	Має глибокі міцні й системні знання з навчального матеріалу. Вільно володіє понятійним апаратом та висловлює власні думки. Вміє самостійно доводити, пояснювати зв'язок між поняттями, самостійно оцінює окремі нові факти, явища, ідеї, виявляючи особисту позицію щодо них.
зараховано	82-89 B	Має міцні ґрунтовні знання, вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі застосовує його на практиці; самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу дисципліни.
зараховано	74-81 C	Знає програмний матеріал повністю, але недостатньо володіє вміннями доводити, пояснювати окремі поняття, не може вийти за межі певної теми.
зараховано	64-73 D	Знає основні положення програмного матеріалу, має уявлення про основні закономірності, але його знання мають загальний характер. Пояснення основних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність в будові, структурі, функціях, допускає помилки у визначенні основних понять.
зараховано	60-63 E	Знає основні положення з дисципліни, але його знання мають загальний характер. Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою уточнюючих питань логічно відтворити значну його частину.
не зараховано	35-59 FX	Має фрагментарні знання. Не володіє

		термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
не зараховано	1-34 F	Не має знань зі значної частини навчального матеріалу; допускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова література**

1. Байлик С. І. Вступ в анімацію гостинності: навч. посіб. / С. І. Байлик. – Х.: Прапор, 2006. – 160 с.
2. Байлик С. І. Організація анімаційних послуг в туризмі: Навч. посібник / С. І. Байлик, О. М. Кравець. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 197 с.
3. Власова Т. И. Анимационный менеджмент в туризме: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Т. И. Власова, А. П. Шарухин, Н. И. Панов. – М.: Издательский центр «Академия», 2010. – 320 с.
4. Гаранин Н. И. Менеджмент туристской и гостиничной анимации: Учебное пособие / Н. И. Гаранин, И. И. Булыгина – М.: Советский спорт, 2004. – 128 с.
5. Журавлева М. М. Анимация в рекреации и туристской деятельности: курс лекций / М. М. Журавльова. – Иркутск: ООО «Мегапринт», 2011. – 135 с.
6. Килимистий С. М. Анімація в туризмі: навчальний посібник / С. М. Килимистий. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 188 с.
7. Кравець О. М. Організація анімаційних послуг в туризмі: навч. посібник / О. М. Кравець, С. І. Байлик; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 335 с.
8. Третьякова Т. Н. Анимационная деятельность в социально-культурном сервисе и туризме: учеб. пособие для вузов / Т. Н. Третьякова. – М.: Академия, 2008. – 272 с.

Допоміжна література

9. Аванесова Г. А. Культурно-досуговая деятельность: Теория и практика организации: Учебное пособие для студентов вузов / Г. А. Аванесова. – М.: Аспект Перс, 2006. – 236 с.

10. Агеева И. С. Возможности использования анимационных программ в туризме / И. С. Агеева // Молодой ученый. – 2012. – № 6. – С. 123-125.
11. Азарян О. М. Прогнозування розвитку сфери розваг та відпочинку: міжнародний досвід / О. М. Азарян, І. Ю. Мартинов // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2013. – № 6 (75). – С. 31-35.
12. Артемова О. М. Основи гостинності та туризму. Навчальний посібник / О. М. Артемова, В. А. Козлова. – Орел: ОрелГТУ, 2005. – 104 с.
13. Божук Т. І. Інноваційні підходи до організації анімації в рекреаційно-туристичній діяльності / Т. І. Божук [Матеріали конференції ЛДІНТУ ім. В. Чорновола]. – Львів, 2008. – С. 406–410.
14. Бочелюк В. Й. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
15. Ведмідь Н. І. Організація дозвілля туристів: навч. посіб. / Н. І. Ведмідь, С. В. Мельниченко. – Київ : КНТЕУ, 2008. – 85 с.
16. Верес К. О. Інноваційні технології в екскурсійному супроводі / К. О. Верес // Сборник научных трудов SWorld. – 2014. – Вып. 2, Т. 34. – С. 29-34.
17. Віндюк А. В. Організація спортивної анімації: навчальний посібник / А. В. Віндюк, А. Г. Захаріна, Є. А. Захаріна. – Запоріжжя : КПУ, 2014. – 176 с.
18. Вороніна А. Б. Анімація, анімаційна діяльність: сутність поняття / А. Б. Вороніна // Наукові записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: “Географія”. – Том 25 (64). – 2012. – № 3. – С. 49-55.
19. Вороніна Г. Б. Анімаційний інтерес і ресурси анімації як фактор розвитку атрактивності території / Г.Б. Вороніна, І.І. Воронін // Наукові записки

- Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Географія. – 2011. – № 2. – С. 157-162.
20. Гальперина Т. И. Режиссура курортно-досуговых программ в работе менеджера туристской анимации: Учеб. пособие / Т. И. Гальперина. – М.: Советский спорт, 2006. – 168 с.
21. Гарбера О. Є. Організація анімаційної діяльності в структурі комплексного туристичного обслуговування / О. Є. Гарбера // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. – 2014. – Т. 19. – Вип. 3/2. – С. 205-210.
22. Головка О. М. Організація готельного господарства: Навч. пос. / О. М. Головка, Н. С. Кампов, С. С. Махлинець, Г. В. Симочко. – К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 338 с. (Розділ 11. «Організація відпочинку, дозвілля та розваг»).
23. Гоблик-Маркович Н.М. Сучасні напрями організації дозвілля у закладах ресторанного господарства / Н.М. Гоблик-Маркович, І.Ю. Ковач // Науковий вісник Мукачівського державного університету: журнал наукових праць. – 2015. – Вип. 19 (14). – С. 174-181.
24. Гончар С. О. Функціональне спрямування культурно-розважальної діяльності вітчизняних ресторанів / С. О. Гончар // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: філософія, культурологія, соціологія. – 2015. – Вип. 9. – С. 45-52.
25. Іванова А.О. Готельна анімація як спосіб підвищення конкурентоспроможності готельного підприємства / А. О. Іванова, О. А. Коваль // Сучасні економічні системи: стан та перспективи розвитку: тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 16-17 травня 2016 р. – Хмельницький: ХКТЕІ, 2016. – С. 416-419.
26. Ільтьо Т. І. Розвиток та впровадження анімаційної діяльності в готельному господарстві на українському та світовому ринках / Т. І.

- Ільтьо // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 6. – С. 174-178.
27. Кайлюк Є. М. Ефективність стажування у закордонних країнах при підготовці фахівців з анімації / Є. М. Кайлюк, О. М. Кравець // Вісник ДІТБ. Серія: Економіка, організація і управління підприємствами (в туристичній сфері). – 2007. – № 11. – С. 241-243.
28. Килимистий С. М. Класифікація видів анімаційної діяльності в туризмі / С. М. Килимистий // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. – 2015. – Вип. II (5). – С. 77-83.
29. Килимистий С. М. Дискотека як одна з популярних форм дозвільної діяльності // Збірник наукових матеріалів кафедри МКДД / Гол. ред. М. М. Поплавський. – К.: Мустанг, 1997. – 180 с.
30. Кірсанов В. В. Теоретичні основи соціокультурної анімації (історико-культурний аспект) / В. В. Кірсанов // Вісник книжкової палати. – 2000. – № 10 – С. 32-36.
31. Кравцова О. О. Проблема дозвілля і рекреації в античній культурі / О. О. Кравцова // Культура і мистецтво у сучасному світі. – 2010. – Вип. 11. – С. 88-93.
32. Літвінова-Головань О. Аналіз підготовки фахівців із дозвільної анімації у сучасних вищих навчальних закладах України / О. Літвінова-Головань, Л. Безкоровайна // Науковий вісник Мелітопольського держ. пед. університету. Серія: Педагогіка. – 2014. – Вип. 2 (13). – С. 339-344.
33. Максимовська Н. О. Анімація дозвілля як засіб соціального розвитку особистості в соціумі, що глобалізується / Н. О. Максимовська // Вісник Харківської державної академії культури. – 2012. – Вип. 35. – С. 268-278.

34. Маньковська Р. В. Новітні технології у формуванні сучасного музейного простору [Текст] / Р.В. Маньковська // Питання історії науки і техніки. – 2013. – № 2. – С. 78-80.
35. Мілашовська О.І. Організація послуг для дітей в закладах готельно-ресторанного господарства регіону / О.І. Мілашовська, А.В. Грянило., Е.П. Балог // Науковий вісник Мукачівського державного університету: журнал наукових праць. – 2015. – Вип. 19 (14). – С. 161-167.
36. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства: Підручник.: [для вищ.навч. закл.] / За ред. П'ятницької Н. О. – 2-ге вид. перероб. та допов.– К.: Центр учбової літератури, 2011 – 584 с. (Р. 2.5. Організація дозвілля у закладах ресторанного господарства).
37. Отрох Н. В. Інноватика в музейній педагогіці / Н. В. Отрох // Зб. наук. праць, університету ім. М. П. Драгоманова. – 2014. – № 118. – С. 173-181.
38. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах. Навчальний посібник / І. В. Петрова. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
39. Побігун О. В. Організація анімаційної діяльності в туризмі: методичні вказівки для проведення лабораторних занять / О. В. Побігун. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. – 43 с.
40. Поліщук Л.О. Анімація в діяльності закладів культури України / Л. О. Поліщук // Культура і мистецтво у сучасному світі. – 2014. –Вип. 15. – С. 71-76.
41. Приезжева Е. М. Анимационный менеджмент / Е. М. Приезжева. – М.: Советский спорт, 2007. – 360 с.
42. Синиця С. В. Оздоровча аеробіка. Спортивно-педагогічне вдосконалення : навч. посіб. / С. В. Синиця, Л. Є. Шестерова ; Полт. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава: ПНПУ, 2010. – 244 с.
43. Стукальська Н. М. Анімаційні технології в молодіжному туризмі / Н. М. Стукальська, О. О. Маліневська // Тези Міжнародної науково-

- практичної конференції «Туристичний, готельний і ресторанний бізнес: інновації та тренди» (м. Київ, 7 квітня 2016 р.). – К.: КНТЕУ, 2016. – 362 с. – С. 114-116.
44. Синявський В. В. Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування. Метод. посібник / В. В. Синявський. – Київ, 2013. – 97 с., С. 11-19.
45. Соціальна анімація як соціальна технологія сприяння реалізації особистісного потенціалу молоді на ринку праці / Я.В. Зоська, Н.В. Яцук // Ринок праці та зайнятість населення. – 2015. – № 2. – С. 48-51.
46. Федотова Ю. В. Анімаційна діяльність: сутність, особливості та соціально-економічна ефективність / Ю. В. Федотова, О. М. Кравець // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 11. – С. 530-534.
47. Харченко О.В. Інноваційні технології в культурно-просвітницькій діяльності художніх музеїв України на початку XXI ст. [Текст] / О.В. Харченко // Сіверщина в історії України. – 2015. – № 8. – 362 с.
48. Челоусова В. О. Соціально-культурна анімація як вид дозвілля / В. О. Челоусов // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку туризму». – Частина II. Миколаїв: ВП «МФ КНУКІМ», 2015. – 145 с. – С. 134-138.
49. Чернишенко О. І. Соціокультурна анімація: міжнародний досвід, перспективи впровадження в Україні / О. І. Чернишенко // Вісник Черкаського університету. Науковий журнал. – 2008. – № 123. – С. 136-143.
50. Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: підручник / Ф. Ф. Шандор, М. П. Кляп. – К.: Знання, 2013. – 334 с. (Розділ 2 «Людина у сфері туризму»; Розділ 3 «Туристична поведінка»).

51. Шман С. Ю. Музеї в епоху інтерактивної культури [Текст] / С.Ю. Шман // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. – 2014. – № 20. – С. 194-198.

Інформаційні ресурси

52. Афанасьєв О.Є. Індустрія ігорного бізнесу як чинник туристської атракції для території України: світовий досвід і перспективи / О.Є. Афанасьєв. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/afanasjev.htm
53. Волик Л. В. До питання типологізації педагогів-аніматорів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_emagazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n2_2009_st_16/?print
54. Гончарова О. М. Організація дозвілля людей похилого віку: вітчизняний та зарубіжний досвід / О. М. Гончарова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/goncharova2.htm
55. Килимистий С. М. Анімація в туризмі як предмет наукових досліджень. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/obraz/33/1950-animaciya-v-turizmi-yak-predmet-naukovix-doslidzhen.html>
56. Максимовська Н. О. Анімація в сучасних зарубіжних дослідженнях: соціально-виховний аспект. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/v41/35.pdf>
57. Мельник О. П. Індустрія дозвілля в готельному господарстві / О. П. Мельник. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/melnyk.htm
58. Організація розважальної та спортивної анімації. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poznayka.org/s49531t1.html>

- 59.Петрова І. В. Історія дозвілля: проблеми періодизації. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vdakk/2009_4/9.pdf
- 60.Смаль І. В. Рекреація, туризм і дозвілля: тлумачення і співвідношення понять. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/smal.htm.